

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/116/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201804
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3514201804.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek senátu Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Vysoká 9, IČO: 17 321 123, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., T. Q. XXX, 2/ X.. C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., T. Q. XXX, zastúpeným: JUDr. Anna Kašparová, advokátka so sídlom Nové Mesto nad Váhom, Malinovského 43, o zaplatenie 50 000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10C/335/2014 - 196 zo dňa 27. októbra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd v záhlaví identifikovaným rozsudkom zamietol žalobu a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným priznáva nárok na ich náhradu vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáha voči žalovaným 1/ a 2/, aby mu spoločne a nerozdielne zaplatili 50.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 13,347 % ročne zo sumy 50.000,- eur od 26.02.2014 titulom ručenia na základe vyhlásenia ručiteľov zo dňa 16.06.2013.

3. Okresný súd konštatoval skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z výsledkov dokazovania. Dňa 19.06.2001 bola medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a.s. ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 1.500.000,- Sk. Dňa 16.06.2013 bol k úverovej zmluve podpísaný Dodatok č. 20, na základe ktorého bol dlžníkovi poskytnutý úverový rámec vo výške 550.000,- eur. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam, vlastnou blankozmenkou vystavenou dlžníkom na rad veriteľa, záložným právom k pohľadávkam dlžníka, podriadenosťou dlhu vo výške 150.000,- eur uzatvorenej medzi veriteľom, dlžníkom a žalovaným 2/, vyhlásením žalovaného 2/ ako ručiteľa č. 425 003 860, vyhlásením žalovaného 1/ ako ručiteľa č. 425 003 8608 a notárskou zápisnicou o uznaní dlhu dlžníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase podpísania úverovej zmluvy bola hodnota založených nehnuteľností dlžníka vyššia ako výška poskytnutého úverového rámca veriteľom. Dňa 18.06.2013 žalovaný 1/ podpísal vyhlásenie ručiteľa č. 425 003 8608, ktorým žalovaný 1/ vyhlásil, že uspokojí pohľadávky žalobcu vyplývajúce z úverovej zmluvy, ak dlžník nesplatí svoj splatný záväzok aj bez predchádzajúcej písomnej výzvy veriteľa. Medzi stranami sporu tiež nebolo sporné, že obdobné ručiteľské vyhlásenie podpísal aj žalovaný 2/, avšak takýto listinný dôkaz súdu predložený nebol. Tunajší súd rozsudkom č.k. 10C/118/2015-141 zo dňa 07.04.2016 určil, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ č. 4250038608 zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., z titulu Úverovej zmluvy č. 4250038608 uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné. Voči tomuto rozsudku podľa žalobcu odvolanie, pričom odvolací súd o odvolaní doposiaľ právoplatne nerozhodol. V rámci tohto konania súd prvého stupňa dospel k záveru, že prevzatie

ručiteľského záväzku žalovaným 2/ nebolo bežnou záležitosťou (vzhľadom na povahu a výšku záväzku), dotýkajúcou sa spoločných vecí oboch manželov podmienenou súhlasom manželky žalovaného 2). Účinky právneho úkonu žalovaného 2/ mali spôsobilosť prejavíť sa vo sfére spoločných vecí, keďže žalovaný 2/ v čase uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia, t. j. ku dňu 18.06.2013 ani v súčasnosti nedisponuje osobným majetkom v takej výške, aby postačoval na exekučné uspokojenie pohľadávky žalobcu. Na danom závere najmä so zreteľom na výšku ručiteľského záväzku nemení nič ani skutočnosť, že ručiteľský záväzok prevzali spoločne dve osoby. Zistený skutkový stav je potrebné právne podriaďiť pod ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca si nezabezpečil súhlas manželky žalovaného 2/ k uvedenému úkonu, pričom manželka žalovaného 2/ sa relatívnej neplatnosti dovolala, a preto súd určil, že vyhlásenie ručenia žalovaného 2/ je neplatné. Svedkyňa Lenka Zemanová uviedla, že podala žalobu o neplatnosť ručiteľského vyhlásenia z dôvodu, že manželovi nedala na to súhlas a myslí si, že o tomto mala vedieť, nakoľko toto konanie ohrozilo celú ich rodinu. Ona o tomto vôbec nič nevedela. Rok pred podpisom ručiteľského vyhlásenia bola na rodičovskej a o dianie vo firme sa nezaujímala. O ručiteľskom vyhlásení sa dozvedela až potom, čo im bol doručený platobný rozkaz, niekedy v roku 2014.

4. Okresný súd v celom rozsahu odkázal svoje závery v konaní vedenom pod sp. zn.: 10C/118/2015, v ktorom bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ č. 4250038608 zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., z titulu Úverovej zmluvy č. 4250038608 uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné. Obdobná situácia je potom aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a jeho manželky, ktorá sa domohla relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 12C/118/2015. V konaní nebolo nijakým spôsobom spochybnené, že manželka žalovaného 1/ nemala vedomosť o tom, že žalovaný 1/ urobil ručiteľské vyhlásenie bez jej súhlasu a o tomto sa dozvedela, až keď žalovanému 1/ bol doručený platobný rozkaz v tejto predmetnej veci. Okrem toho medzi stranami sporu nebolo sporné, že majetok dlžníka v čase uzatvorenia zmluvy presahoval výšku úverového rámca, teda nebolo nevyhnutné z pohľadu obchodného vzťahu banky a dlžníka, aby vyžadoval aj ručiteľské vyhlásenie žalovaného 1/ ako fyzickej osoby. Podľa názoru súdu ručiteľským vyhlásením sa neprimerane zasiahlo do práv a oprávnených záujmov manželky žalovaného 1/, nakoľko medzi stranami sporu nebolo sporné ani to, že žalovaní nedisponujú takým majetkom, aby v prípade jeho predaja za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu mohla byť uspokojená celá pohľadávka žalobcu a zároveň neboli ohrozené základné životné potreby žalovaných a ich rodín. Okresný súd sa nestotožnil s názorom žalovaných, že ručiteľské vyhlásenie bolo urobené v tiesni. Žalovaní podnikajú od roku 1994, a teda museli si byť vedomí, že podnikanie prináša aj podnikateľské riziko, ktoré je obvyčajne spájané s podnikateľským rozhodnutím. Ak teda sa žalovaní rozhodli požiadať o prolongáciu kontokorentného úveru, museli si byť vedomí, že žalobca ako banka pristúpi k posilneniu zabezpečovacích inštitútov a využije ručiteľské vyhlásenia. Chybou banky ale bolo, v akom rozsahu požadovala ručiteľské vyhlásenie a že si nevyžiadala súhlas druhého manžela. Vzhľadom k tomu, že okresný súd prejudiciálne skonštatoval, že ručiteľské vyhlásenia žalovaných sú neplatné, zamietol žalobu v celom rozsahu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných.

5. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497, § 303, §306 ods. 1, § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1 § 40a, § 145 ods. 1,2, § 147 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku žalobca podal včas odvolanie. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov spočívajúcich v nesprávnom právnom posúdení veci a v inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP). Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a uplatnený nárok mu priznať v celosti.

7. Svoje odvolanie odôvodnil tak, že pokiaľ okresný súd odôvodnil zamietavý výrok vo vzťahu k žalovanému 2/ tým, že odkázal na právne závery neprávoplatného rozsudku toho istého senátu č.k. 12C/118/2015-161 zo dňa 04.04.2016, došlo k bezprecedentnému porušeniu princípu právnej istoty a ignorovania normatívnych požiadaviek, kladeným na presvedčivosť, zrozumiteľnosť a preskúmateľnosť rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd odkázal na svoje vlastné právne závery v prvoinštančnom rozsudku, ktorý nie je právoplatný, pričom nepochybne nejde o rozhodnutie najvyššej súdnej autority. Napriek tomu, že existuje ustálená judikatúra, podľa ktorej k ručiteľskému záväzku nie je potrebný súhlas druhého manžela (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR publikované pod číslom R 1/1998, R 61/1973, ďalej napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/330/2006 zo dňa 31.03.2008, rozsudok Najvyššieho súdu

SR sp.zn. 2Cdo/99/2009, zo dňa 25.05.2010, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/234/2010 zo dňa 29.06.2011; rozhodnutia krajských súdov: rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/1/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/464/2013 zo dňa 18.03.2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 9Co/342/2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/276/2014), okresný súd s ňou nielenže nekonfrontoval svoje vlastné presvedčenie, ale na tieto právne závery vôbec neodkázal; odklon súdu od ustálenej judikatúry je pritom neodmysliteľne spojený s dôkladným ozrejmnením dôvodom takéhoto postupu. Okresný súd svojím postupom nerešpektoval princíp právnej istoty a zmaril legitímne očakávanie žalobcu, že spor bude rozhodnutý v súlade s existujúcou stabilnou judikatúrou. Ignorovanie stabilnej rozhodovacej praxe je neakceptovateľným a excesným výkonom justičnej svojvôle, ktorý nemožno v materiálnom právnom štáte akceptovať. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR: uznesenie sp.zn. IV. ÚS/481/2011 zo dňa 10. 11. 2011, uznesenie sp.zn. IV. ÚS /499/2011 zo dňa 22.11.2011, nález sp.zn. III. ÚS /192/2006 zo dňa 03.11.2006, nález sp.zn. IV. ÚS/49/2006 zo dňa 14.09.2006 a iné. Odhliadnuc od uvedeného, nestotožnil sa s právnym záverom okresného súdu, že na platné prevzatie ručiteľského záväzku bol potrebný súhlas manželky poručiťľa. Judikatúra v obdobných prípadoch stabilne konštatuje, že k platnému prevzatíu ručiteľskom záväzku nie potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručenia vzniká záväzok výlučne tomuto manželovi, keďže nejde o dispozíciu so spoločnou vecou, resp. výkon správy spoločných vecí obidvoch manželov (R 1/1998, R 61 /1973). Ak sa právny úkon jedného z manželov netýka spoločných vecí, nevzťahuje sa naň ustanovenie § 145 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemožno uvažovať ani o neplatnosti takéhoto úkonu podľa ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 29Odo/398/20056 zo dňa 30. 8. 2008). Keďže medzičasom nedošlo k zmene právnej úpravy, prezentované závery sú naďalej použiteľné. Na úrovni rozhodovania Najvyššieho súdu SR aktuálne neexistuje rozhodnutie, ktoré by do naznačenej problematiky vznieslo opozičnú argumentačnú líniu. Odklon od doterajšej judikatúry nepredstavuje ani nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/26/2010 zo dňa 08.12.2010, na ktorý v konaní odkazovali žalovaní, pretože skutkové okolnosti oboch prípadov sú diametrálne odlišné, a preto neporovnateľné. Z výkladu ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa netýka právnych úkonov so sekundárnym účinkom na spoločné veci v BSM. Žiadny z manželov nepotrebuje na založenie záväzku vo vzťahu k tretej osobe (a to aj keď nejde o bežnú vec) súhlas druhého manžela. Taký záväzok sa považuje za záväzok individuálny, nesolidárny. Prezentovaný výklad nebol v právnej doktríne ani rozhodovacej praxi nikdy sporný. Skutočnosť, že situácia môže ísť v konečnom dôsledku na úkor druhého manžela, nie na úkor veriteľľa, neindikuje nespravodlivosť rozhodnutia. Ustanovenie § 147 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka nemožno reštriktívne vykladať tak, že sa vzťahuje výlučne na pohľadávky, ktorých právny titul odsúhlasil druhý manžel, pretože takáto interpretácia nemá žiadnu zákonnú oporu. Argumentáciu okresného súdu, že bonita dlžníka garantovala uspokojenie pohľadávky priamo z jeho majetku, v dôsledku čoho nebolo potrebné rozšíriť zabezpečenie pohľadávky na sporné ručiteľské záväzky, mal za absurdnú. Je výlučne vecou strán, aké zákonné inštitúty si dojednávajú na zabezpečenie pohľadávky a tieto nie sú žiadnym spôsobom limitované. Žalovaní slobodne a dobrovoľne prevzali ručenie za úverovú pohľadávku a zaviazali sa, že uspokojia pohľadávku žalobcu, ak ju včas a riadne nezaplatí dlžník. Samotná skutočnosť, že dlžník mal údajne dostatok majetku, nemôže viesť k záveru, že rozsah ručiteľského záväzku neprimerane zasahoval do práv druhého manžela. Ručenie, ako zabezpečovací inštitút subsidiárnej povahy, nezakladá bezprostrednú zaviazanosť voči veriteľovi a jeho uplatnenie prichádza do úvahy výlučne v prípade, ak záväzok včas a riadne nesplní samotný dlžník. K plneniu záväzku ručiteľom nemusí vôbec dôjsť. Rozsah ručenia nie je zákonom obmedzený, ručiteľ môže na seba prevziať ručiteľský záväzok v akejkoľvek výške. Na platné prevzatie ručiteľského záväzku stačí, ak ručiteľ veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí v prípade, ak dlžník nesplní určitý svoj záväzok (R 11/2001, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/103/2008 zo dňa 14.07.2009). Podľa okresného súdu žalobca pochybil, keď si od manželiek žalovaných nevyžiadal súhlas s prevzatím ručiteľských záväzkov. Toto konštatovanie je argumentačne neudržateľné. Súhlas manželky v žiadnom prípade nie potrebný, čo okrem spomenutých záverov rozhodovacej praxi súdov, nepriamo vyplýva aj z § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ručiteľské vyhlásenie je jednostranným úkonom ručiteľľa, adresovaným veriteľovi. Nie je namieste zaťažovať veriteľľa povinnosťou zisťovať, či má ručiteľ riadne uzavreté manželstvo, či v rámci tohto manželstva má (nezrušené) BSM a či ručiteľova manželka udelila s týmto ručiteľským vyhlásením platný súhlas. Možnosť exekučného postihu celého majetku v BSM na vymoženie pohľadávky jedného z manželov nezakladá rozpor právneho úkonu, z ktorého by mala pohľadávka vzniknúť, s dobrými mravmi, pretože ide o zákonom výslovne predpokladanú možnosť. Sporné ručiteľské vyhlásenie nemôžu byť v žiadnom prípade neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

8. Žalovaní 1/2/ sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadrili tak, že žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcu zaviazal na zaplatenie trov konania žalovaných. Nesúhlasili s právnym názorom žalobcu, podľa ktorého nie k prevzatíu ručiteľského záväzku potrebný súhlas druhého manžela. Platnosť právnych úkonov je potrebné posudzovať vo všetkých súvislostiach a dopadoch, priamych aj nepriamych. Taktiež žalovaní majú právo očakávať, že spor bude rozhodnutý spravodlivo, v súlade so zákonom a so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a nielen formálne, s odkazom na judikatúru, bez zohľadnenia a posúdenia všetkých súvislostí okolností prípadu. Posúdenie vecí v rámci širších okolnostiach skutočností, týkajúcich sa platnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných, okresným súdom, nie je v rozpore so záväznou judikatúrou, ale v súlade so zásadami spravodlivého súdneho procesu. Určenia relatívnej neplatnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných sa manželky žalovaných dovolali podaním žaloby na okresnom súde. Pokiaľ žalobca namieta, že rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/26/2010 zo dňa 08.12.2010 je ojedinelé, tento nálezh bol publikovaný v Zbierke nálezhov a uznesení Ústavného súdu pod číslom 74 z roku 2010, teda Ústavný súd SR ho posúdil ako rozhodnutie, ktoré má pre rozhodovacuú prax dôležitý význam. V predmetnom náleže ústavný súd uvádza, že je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdenej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlady právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť obsah zmluvy aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď to účastník konania výslovné namieta. Je logické, že vzhľadom na pomerne nie staré rozhodnutie ústavného súdu, sa tento právny názor do povedomia súdna právnej praxi dostáva postupne. Manželka žalovaného 2/ v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 10 C/118/2015 doložila súdu rozhodnutia krajských súdov, ktoré si právny názor Ústavného súdu vyslovený v predmetnom náleže osvojili (rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 4Co/37/2012 zo dňa 20.02.2014, sp.zn. 6Co/45/2012 zo dňa 30.04.2013, sp.zn.6Co/238/2011 zo dňa 14.02.2011, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/221/2013 dňa 30.04.2014, sp.zn. 17Co/6/2013 zo dňa 14.06.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/131/2012 zo dňa 26.11.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/245/2009 zo dňa 15.03.2012). Každý právny úkon, pokiaľ má byť platným právnym úkonom, musí spĺňať náležitosti platného právneho úkonu. Ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa náležitosti platnosti právnych úkonov, sa týkajú aj každého úkonu manžela v súvislosti s BSM, pre platnosť úkonov majúci dopad na BSM sa vyžaduje súhlas druhého manžela, inak ide o právny úkon relatívne neplatný. Súd v rámci rozhodovania o žalobe v konaní sp.zn. 10C/335/2014 posúdil otázku platnosti ručiteľských vyhlásení žalovaného 1/ a 2/ ako prejudiciálnu otázku. Žalovaní nevidia ako vadu odôvodnenia rozsudku odkaz na závery súdu v inom konaní, všetci účastníci konania o zaplatenie pohľadávky sú a boli účastníkmi konania o neplatnosť vyhlásenia ručiteľa sp.zn. 10C/118/2015.

9. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaných písomne vyjadril tak, že opätovne poukázal na svoje argumenty ohľadne platnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných. Zdôraznil, že k zločkám práva na spravodlivý proces možno zaradiť okrem iného aj zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákazu ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie (Števček, M. , Ficová S., Baricová J., Mesiarčinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. : Civilný sporový poriadok. Komentár. C.H.Beck, Praha 2016, s. 1239). Medzi základné princípy právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Jeho esenciálnou súčasťou je aj legitímna predvídateľnosť postupu orgánov verejnej moci, ktorá vylučuje priestor pre svojvôľu. S tým súvisí požiadavka na presvedčivé súdne rozhodnutia, v ktorých sa musí súd vysporiadať inter alia aj s námietkami procesne neúspešného účastníka, obzvlášť, ak vychádzajú z konkrétneho právneho záveru, ktorý v danej problematike opakovaně zaujal Najvyšší súd SR. Pokiaľ ide o jednotlivé konania, žalobca doplnil, že konanie vedené na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 12C/118/2015 (Lenka Zemanová c/a Sberbank Slovensko, a.s. o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa), bolo uznesením okresného súdu č.k. 12C/118/2015-161 zo dňa 04.04.2006 zastavené z dôvodu prekážky litispendencie. Žalobkyňa proti nemu podala odvolanie, doposiaľ nebolo o ňom rozhodnuté. Pokiaľ ide o konanie sp.zn. 7C/58/2014 (Oľga Zemanová c/a Sberbank Slovensko, a.s. o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa) okresný súd síce určil neplatnosť ručiteľského vyhlásenia Ing. C. U., ale odvolací súd následne zmenil tento rozsudok tak, že žalobu zamietol (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19C o/301/2016-187 zo dňa 15.12.2016). Keďže v týchto konaniach sa manželky žalovaných účinne nedovolali relatívnej neplatnosti ručiteľských vyhlásení, nebol dôvod na zamietnutie žaloby v tejto veci. Pokiaľ ide o judikatúru, týkajúce sa prejednávanej veci, odkázal na obsah svojho odvolania.

10. Žalovaní 1./2/ v ďalšom písomnom vyjadrení zdôraznili, že to bol žalobca, ktorý opakovane súdu navrhol, aby súd ako prejudiciálnu otázku posúdil platnosť ručiteľských vyhlásení a rozhodol o jeho žalobe na plnenie. Keď súd jeho návrhu vyhovel, tento postup žalobca namieta ako nevyhovujúci a zdôvodňuje, prečo nemal súd o žalobe rozhodnúť. Okolnosti, za akých boli ručiteľské vyhlásenia podpisované, sú zrejmé z výpovede žalovaných pred súdom, ktoré žalobca z hľadiska ich pravdivosti nespochybnil. Poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/88/2011 zo dňa 10.08.2011, ktorý si právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze sp.zn. I. ÚS /26/2010 zo dňa 08.12.2010 osvojil.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 CSP, ktorým došlo k rekodifikácii predchádzajúceho procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

12. Žalobca v odvolaní namieta existenciu vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, spočívajúcej v podľa neho nedostatočnom odôvodnení rozsudku okresného súdu (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom (§ 265 ods. 1 písm. h/ CSP).

13. Krajský súd o preskúmaní veci zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

14. Podľa článku 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), ako aj právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, ktoré majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05 a tiež Kraska c. Švajčiarsko).

17. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali

do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS/115/03, či sp. zn. III. ÚS/60/04).

19. Vychádzajúc z uvedeného dospel krajský súd v danom prípade k záveru, že právo žalobcu na riadne odôvodnenie rozsudku porušené bolo. Okresný súd pri svojom rozhodovaní, pokiaľ ide o žalovaného 2/, v celom rozsahu len odkázal svoje závery v konaní vedenom pod sp. zn.: 10C/118/2015, v ktorom bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., z titulu Úverovej zmluvy č. 4250038608 uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné. Následne konštatoval, že obdobná situácia je aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a jeho manželky, ktorá sa domohla relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu v konaní vedenom na súde pod sp.zn. 12C/118/2015.

20. Z úradnej činnosti je však krajskému súdu známe (na čo napokon poukazuje i žalobca), že rozsudok okresného súdu č.k. 10C/118/2015-141 zo dňa 07.04.2016, ktorým bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa - žalovaného 2/ zo dňa 18.06.2013 je neplatné, bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/301/2016-187 zo dňa 15.12.2016 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá s odôvodnením, že na požadovanom určení nie je naliehavý právny záujem. Otázka platnosti či neplatnosti ručiteľského vyhlásenia s právnym dôsledkom vzniku spoločného záväzku manželov pri vybavovaní záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí a z toho dôvodu vyžadovaný súhlas žalobkyne predstavuje z hľadiska žaloby na plnenie z tohto ručiteľského záväzku len posúdenie otázky predbežnej, ktorý nie je potrebné riešiť v samostatnom konaní meritórnym výrokom súdu. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe totiž nie je daný za situácie, ak bola podaná žaloba na plnenie sporného záväzku. Vzhľadom na uplatnený nárok na plnenie v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014, podaná určovacia žaloba o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa nie je procesne prípustným nástrojom ochrany práva žalobkyne z dôvodu, že otázku neplatnosti vyhlásenia ručiteľa súd môže riešiť ako predbežnú pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku na plnenie. Pokiaľ ide o určovaciu žalobu podanú manželkou žalovaného 1/ o neplatnosť vyhlásenia ručiteľa - žalovaného 1/ zo dňa 18.06.2013, konanie bolo zastavené uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12C/118/2015-161 zo dňa 04.04.2016 z dôvodu prekážky litispendencie vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie uznesením č.k. 5Co/297/2017-192 zo dňa 20.09.2017 s odôvodnením, že v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky na zastavenie konania. Manželka žalovaného 1/ nie je účastníčkou konania, v rámci ktorého sa banka domáha plnenia voči žalovanému 1/ a ďalšej osobe (sp.zn. 10C /335/2015), nejde potom o totožný okruh účastníkov sporu. Aj keď je pravdou, že okresný súd v konaní o plnenie, ktoré predchádza tomuto konaniu, môže ako prejudiciálnu otázku skúmať absolútnu, prípadne relatívnu neplatnosť právneho úkonu, vyslovenie takejto neplatnosti, ktoré by sa odzrkadlilo v zamietnutí žaloby na plnenie vo veci samej, by sa žiadnym spôsobom nedotklo žalobkyne, ktorá nie účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014.

21. Okresným súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku zvolená favorizácia inej, dokonca právoplatne neskončenej veci (sp.zn. 10C/118/2015), nemá v podmienkach Slovenskej republiky všeobecnú (precedenčnú) záväznosť a rozhodne nemá (v uvedenej nepublikovanej podobe v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) ani faktickú „záväznosť“ pre iné, podobné prípady prejednávané súdmi. Naviac, dôvody rozhodnutia, na ktoré okresný súd odkázal, stratili svoju relevanciu a záväznosť vzhľadom na skutočnosť, že toto rozhodnutie bolo odvolacím súdom zmenené tak, že žaloba bola zamietnutá s tým, že otázkou (ne)platnosti ručiteľského vyhlásenia žalovaného 2/ sa okresný súd musí zaoberať práve v tomto konaní (sp.zn. 10C/335/2014) o plnenie.

22. Ďalej, v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa odklonu od judikatúry, podľa stabilnej judikatúry Ústavného súdu SR obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93 <<http://merit.slv.cz/I.US87/93>>, PL. ÚS 16/95 <<http://merit.slv.cz/PL.US16/95>> a II. ÚS 80/99 <<http://merit.slv.cz/II.US80/99>>, III. ÚS 356/06 <<http://merit.slv.cz/III.US356/06>>). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej

právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010 <<http://merit.slv.cz/IV.US209/2010>>, PL. ÚS 21/00 <<http://merit.slv.cz/PL.US21/00>>, PL. ÚS 6/04 <<http://merit.slv.cz/PL.US6/04>>, III. ÚS 328/05 <<http://merit.slv.cz/III.US328/05>>).

23. Podľa záverov Ústavného súdu SR v náleze sp.zn. III. ÚS 190/2016 zo dňa 13.09.2016, ak bola určitá právna otázka alebo jej riešenie predmetom zovšeobecnenia, výsledok ktorého bol publikovaný v Zbierke ako judikát alebo stanovisko najvyššieho súdu (žalobcom namietané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 1/1998, R 61/1973), princípy materiálneho právneho štátu od všeobecných súdov vyžadujú, aby súdy v ďalšom konaní o obdobných (skutkovo a právne, resp. druhovo) veciach rozhodovali v súlade s takto zovšeobecneným právnym názorom. Všeobecný súd, pokiaľ sú pre to dané dôvody, sa od neho môže vo svojom ďalšom rozhodovaní odchýliť, nesmie však pritom postupovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvôľu. Svoje odchýlenie sa od judikátu alebo stanoviska musí súd v takom prípade náležite odôvodniť tak, že predovšetkým poukáže na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax a následne podrobne odôvodní, prečo starý spôsob rozhodovania už nie je vhodný. Ústavný súd SR aj v náleze sp. zn. III. ÚS 192/06 <<http://merit.slv.cz/III.US192/06>> konštatoval, že ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom, bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Odchýlenie sa súdu od existujúcej skoršej judikatúry v konkrétnom prípade predstavuje zásah do základných práv a slobôd účastníka konania za predpokladu, že je dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokováanej veci.

24. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, či pri rozhodovaní o prejudiciálnej otázke platnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných 1./2/ okresný súd zväžil vec aj z pohľadu práva strán na riadne odôvodnenie rozhodnutia a princípu právnej istoty. Okresný súd vôbec neodôvodnil svoj odklon od judikatúry Najvyššieho súdu SR namietanej žalobcom v priebehu súdneho konania, resp. svoj príklon k inej argumentačnej línii, vznesenej v konaní žalovanými 1./2 /, a teda nedal odpoveď na relevantné právne námietky strán (nielen žalobcu), týkajúce sa veci samej. Okresný súd potom podľa názoru krajského súdu v napadnutom rozsudku v dostatočnom rozsahu neozrejmil svoje právne závery vo veci. Uvedený postup okresného súdu nebol v súlade s princípom právnej istoty, a preto podľa názoru krajského bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP a napadnutý rozsudok okresného súdu bolo potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

25. V ďalšom konaní sa okresný súd, viazaný právnym názorom krajského súdu podľa § 391 ods. 2 CSP, bude opätovne vecou zaoberať, dôsledne ju skutkovo i právne posúdi a svoje závery náležitým spôsobom odôvodní tak, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo zákonným požiadavkám § 220 a nasl. CSP.

26. Toto uznesenie prijal Krajský súd Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).